

IN.EM.Y. - ΕΣΕΕ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΣΣΕ

Εξελίξεις στην Οικονομία & στο Εμπόριο

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
INEMY – ΕΣΣΕ**

ΔΕΛΤΙΟ 4 | ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017

“Οι απόψεις στο παρόν Δελτίο είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα της ΕΣΣΕ. Η ΕΣΣΕ δε φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια και πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει το Δελτίο”.

Το Εμπόριο ατμομηχανή της ανάκαμψης?

Σύμφωνα με το μηνιαίο δελτίο του ΙΝΕΜΥ, οι κυριότερες οικονομικές εξελίξεις για το μήνα Αύγουστο του 2017, τόσο στον κλάδο του Εμπορίου όσο και στην ελληνική οικονομία εν γένει, συνοψίζονται ως εξής:

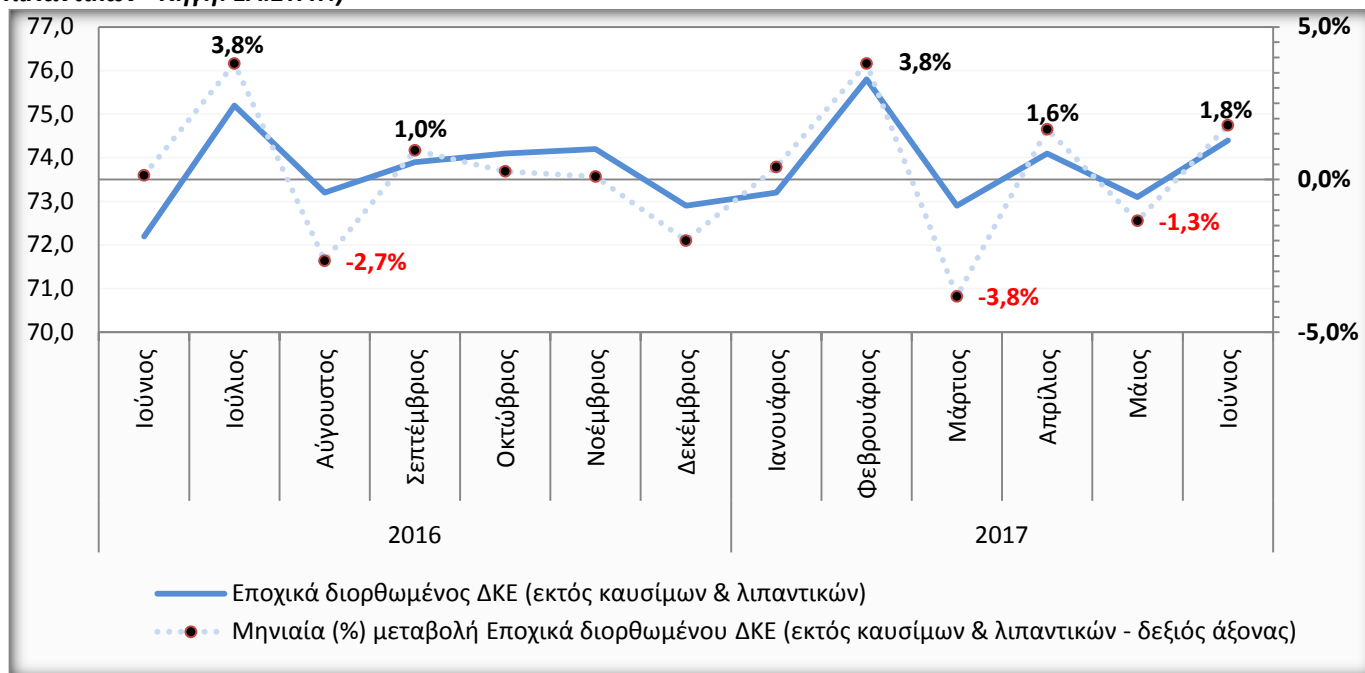
- Αύξηση του τζίρου στο Λιανικό Εμπόριο, τόσο σε μηνιαία όσο και σε ετήσια βάση.
- Διατήρηση του θετικού ισοζυγίου μισθωτής απασχόλησης στο Λιανικό Εμπόριο, με φθίνοντα όμως ρυθμό.
- Μηνιαία υποχώρηση/ετήσια αύξηση του ελλείμματος ισοζυγίου αγαθών.
- Μηνιαία αύξηση/ετήσια μείωση της αξίας των ακάλυπτων επιταγών και των απλήρωτων συναλλαγματικών.
- Μείωση του ποσοστού ανεργίας τόσο σε μηνιαία όσο και σε ετήσια βάση.
- Μηνιαία υποχώρηση/ετήσια ενίσχυση του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή/επίπεδο τιμών.

Αναλυτικότερα, η αισθητή μηνιαία και ετήσια βελτίωση του τζίρου στο Λιανικό εμπόριο σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη για έκτο μήνα ενίσχυση της μισθωτής απασχόλησης στον κλάδο, όπως και η σταδιακή μείωση του εποχικά διορθωμένου ποσοστού ανεργίας, αποτελούν ευοίωνες εξελίξεις, οι οποίες συνδέονται με την ανάκαμψη της πραγματικής οικονομίας. Από την άλλη πλευρά, η υπερίσχυση του ετήσιου ρυθμού αύξησης των εισαγωγών έναντι του αντίστοιχου των εξαγωγών, συνετέλεσε στη διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών, με τις μηνιαίες μεταβολές του να εμφανίζουν αυξομειώσεις, εξαρτώμενες σε μεγάλο βαθμό και από τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις (π.χ. ανατίμηση του ευρώ). Η προαναφερθείσα τάση παρατηρείται και για τον Εν. ΔτΚ, με τις εκπτώτικες περιόδους να συνιστούν την κυριότερη αιτία του φαινομένου.

Πίνακας 1: Συνοπτική απεικόνιση των βασικότερων μεγεθών της ελληνικής Οικονομίας και του Εμπορίου (μηνιαία δημοσίευση στοιχείων)

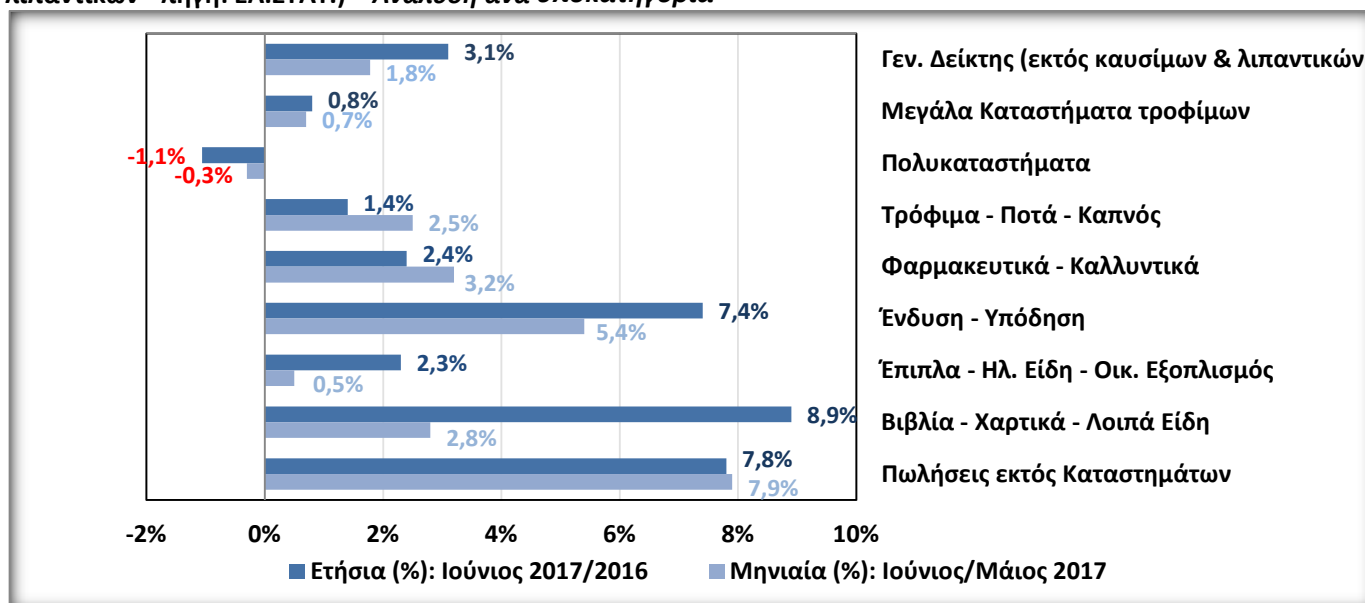
	Περίοδος αναφοράς δημοσιευμένων στοιχείων	Μηνιαία μεταβολή	Ετήσια μεταβολή
1. Εναρμονισμένος ΔτΚ (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Ιούλιος 2017	-1,2%	0,9%
2α. Αριθμός Απασχολουμένων (Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Μάιος 2017	+ 2.000 άτομα	+ 76.300 άτομα
2β. Αριθμός Ανέργων (Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)		- 5.500 άτομα	- 100.000 άτομα
3α. Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο (Εποχικά διορθωμένος, εκτός καυσίμων - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)	Ιούνιος 2017	1,8%	3,1%
3β. Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (Εποχικά διορθωμένος, εκτός καυσίμων - ΕΛ.ΣΤΑΤ.)		2,1%	4,1%
4. Έλλειμμα Ισοζυγίου Αγαθών (ΤΤΕ)	Ιούνιος 2017	-5,9%	1,7%
α. Εξαγωγές αγαθών		-7,3%	13,4%
β. Εισαγωγές αγαθών		-6,7%	8,6%
5. Ισοζύγιο Προσλήψεων – Απολύσεων στο Λιανικό Εμπόριο (αύξηση/μείωση θετικού ισοζυγίου - Εργάνη)	Ιούλιος 2017	- 3.188 άτομα	- 653 άτομα
6α. Αξία ακάλυπτων επιταγών (Τειρεσίας – (%) μεταβολές ποσών)	Ιούλιος 2017	20,9%	- 93,7%
6β. Αξία απλήρωτων συναλλαγματικών (Τειρεσίας - (%) μεταβολές ποσών)		36,5%	- 9,4%
7. Καταθέσεις/ρέπος Ιδιωτικού τομέα (Ττε)	Ιούλιος 2017	+ 0,82 δις €	- 1,33 δις €
α. Μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων		- 135 εκ. €	+ 2,74 δις €

Διάγραμμα 1: ΔΚΕ στο Λιανικό Εμπόριο – Ιούνιος 2017 (Εποχικά διορθωμένοι, εκτός καυσίμων & λιπαντικών - πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

- Αξιοσημείωτη ετήσια άνοδο κατά 3,1% (Ιούνιος 2017/2016) σημείωσε ο εποχικά διορθωμένος ΔΚΕ στο Λιανικό Εμπόριο (χωρίς τα καύσιμα & τα λιπαντικά), ενώ επίσης θετική ήταν η πορεία του συγκρινόμενος με το Μάιο του τρέχοντος έτους (Ιούνιος/Μάιος 2017: 1,8%). Η εν λόγω εξέλιξη συνιστά τη δεύτερη καλύτερη επίδοση του α' εξαμήνου του 2017, μετά από εκείνη του περασμένου Φεβρουαρίου, καλλιεργώντας ακόμη μεγαλύτερες προσδοκίες για το δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου, εξαιτίας της ισχύος των γενικών θερινών εκπτώσεων.
- Η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης από τους Θεσμούς σε συνδυασμό με την τόνωση των εσόδων αλλά και των αφίξεων στον κλάδο του τουρισμού στη διάρκεια του Ιουνίου του 2017, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα, αποτέλεσαν τις σημαντικότερες παραμέτρους της προαναφερθείσας ενίσχυσης των πωλήσεων. Πλέον, το χρονικό διάστημα Ιουλίου - Αυγούστου κρίνεται ως ιδιαίτερα κομβικό, καθώς πιθανή περαιτέρω βελτίωση της καταναλωτικής δαπάνης θα θέσει τις βάσεις για σταθερή και βάσιμη ανάκαμψη της οικονομίας.

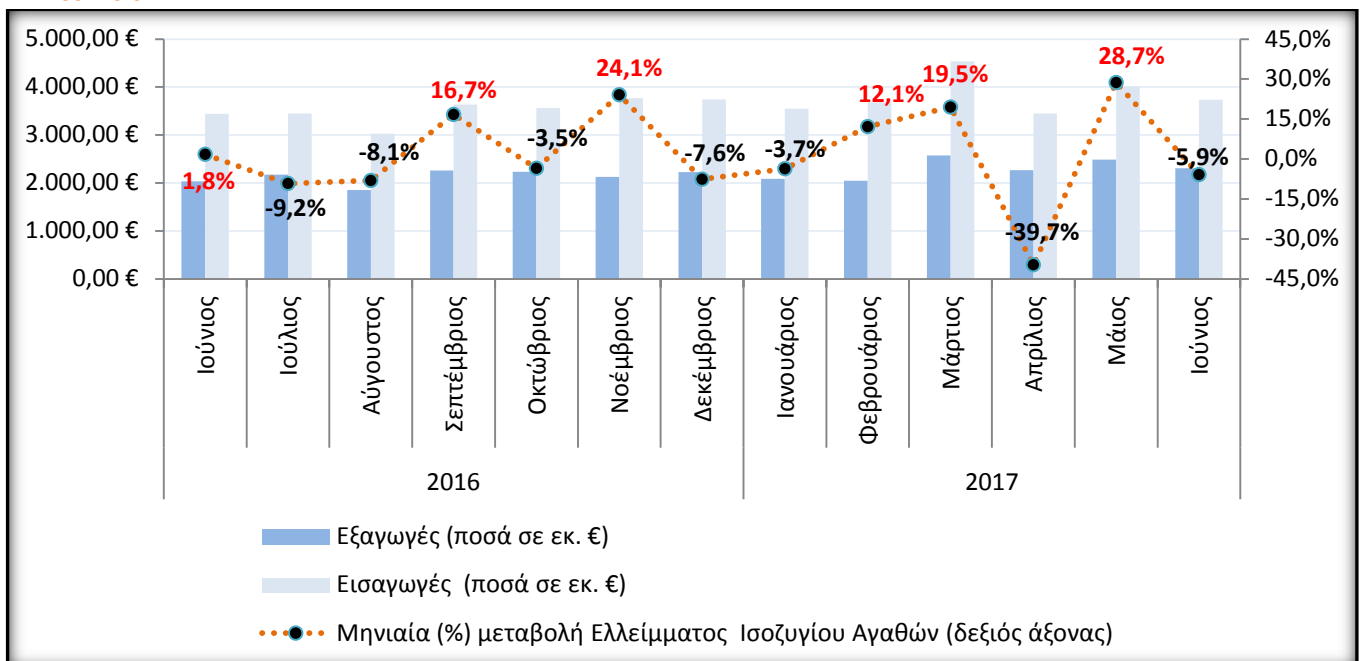
Διάγραμμα 2: ΔΚΕ στο Λιανικό Εμπόριο – Ιούνιος 2017 (εποχικά διορθωμένοι, εκτός καυσίμων & λιπαντικών - πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.) – Ανάλυση ανά υποκατηγορία

Υποσημείωση Διαγραμμάτων 1-2: Τα δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που απεικονίζονται στα παραπάνω διαγράμματα αφορούν επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου με ετήσιο κύκλο εργασιών - εξαιρουμένου του ΦΠΑ - άνω των 200.000 €.

- Ο ΔΚΕ της ομάδας «Βιβλία - Χαρτικά - Λοιπά Είδη» σημείωσε τη μεγαλύτερη αυξητική ετήσια επίδοση για το μήνα Ιούνιο 2017 (Ιούνιος 2017/2016: +8,9%), ακολουθούμενος από τις «Πωλήσεις εκτός καταστημάτων» (+7,8%) και την «Ένδυση - Υπόδηση» (+7,4%). Βάσει των παραπάνω, διαφαίνεται η παγιοποίηση των προτιμήσεων του καταναλωτικού κοινού σε προϊόντα τεχνολογίας, όπως οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ο εξοπλισμός αυτών (κατατάσσονται στην κατηγορία των «Βιβλίων - Χαρτικών - Λοιπών ειδών»), ενώ η θετική μεταβολή του κλάδου «Ένδυσης & Υπόδησης», αποτελεί την καλύτερη ετήσια επίδοση της τελευταίας πενταετίας.
- Τα «Πολυκαταστήματα» αποτελούν τη μοναδική υποκατηγορία με αρνητική ετήσια αλλά και μηνιαία μεταβολή του κύκλου εργασιών της (-1,1% και -0,3% αντίστοιχα), ως αποτέλεσμα της προσπάθειας εδραίωσης και περαιτέρω επέκτασης του μεριδίου τους στην αγορά. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η συνεχώς διευρυνόμενη πρακτική της διενέργειας προσφορών για την προσέλκυση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους του καταναλωτικού κοινού.

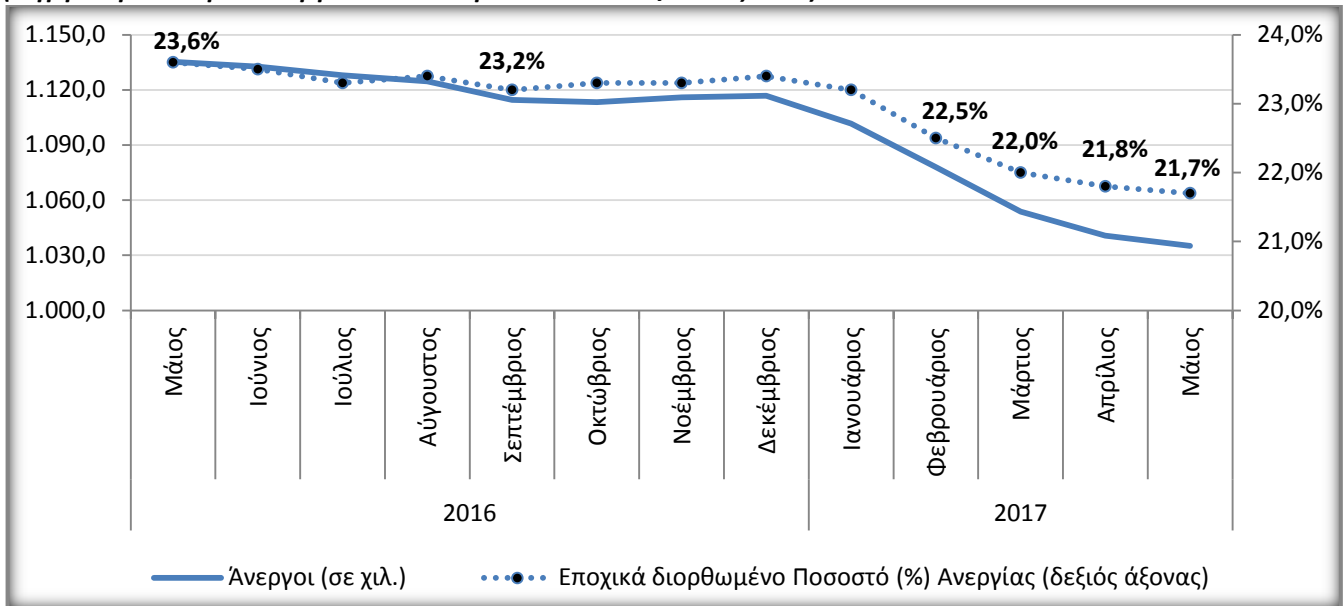
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη Εισαγωγών, Εξαγωγών και Ελλείμματος Ισοζυγίου Αγαθών (Ιούνιος 2017 – Πηγή ΤτΕ).

Υποσημείωση Διαγράμματος 3: Η βελτίωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών απεικονίζεται με αρνητικές μεταβολές στη διαγραμματική παρουσίαση (μαύρη απόχρωση) και η επιδείνωση με αντίστοιχες θετικές (κόκκινη απόχρωση).

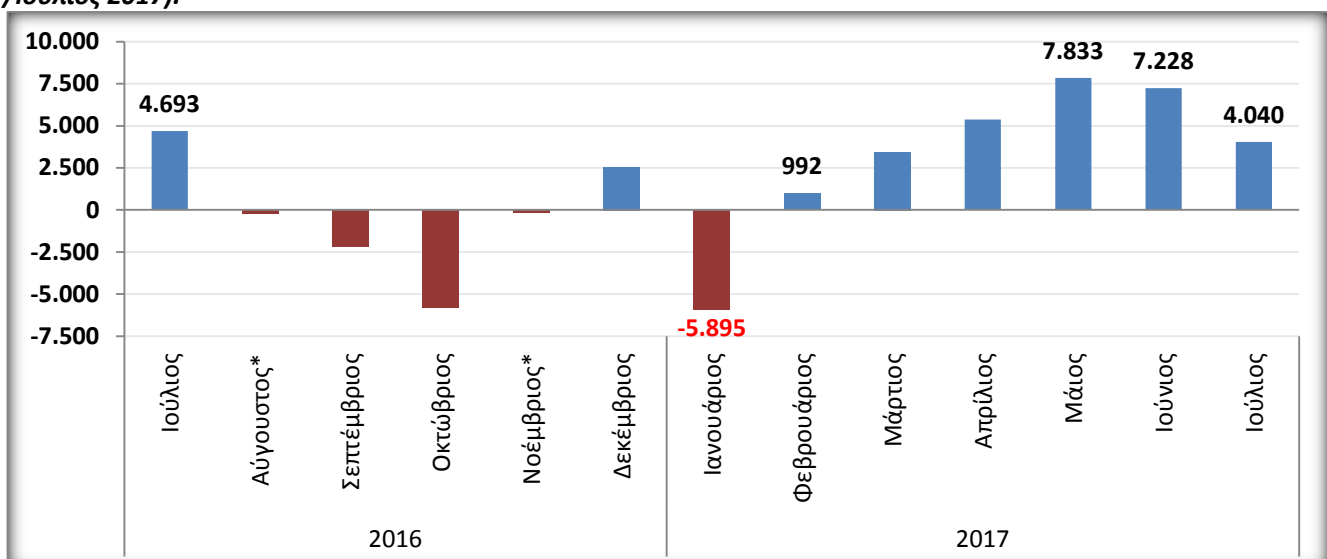
- Μικρή μηνιαία βελτίωση της τάξεως του 5,9% (89 εκ. €) κατέγραψε το έλλειμμα ισοζυγίου αγαθών τον Ιούνιο του 2017, μία εξέλιξη που αποδίδεται στη μεγαλύτερη υποχώρηση, σε απόλυτα νούμερα, των εισαγωγών έναντι των εξαγωγών (-269,8 εκ. € έναντι -180,8 εκ. €). Σε ετήσια βάση και παρά την άνοδο των εξαγωγών (Ιούνιος 2017/2016: 13,4% ή 272,1 εκ. €), σημειώθηκε διεύρυνση του ελλειμματικού ισοζυγίου αγαθών (1,7%), εξαιτίας της ισχυρότερης αύξησης κατά 8,6% (295,7 εκ. €) των εισαγωγών.
- Διόγκωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών κατά 9,7% (1,55 δις €) προκύπτει από τη σύγκριση των δωδεκάμηνων Ιουλίου 2016 - Ιουνίου 2017/Ιουλίου 2015 - Ιουνίου 2016. Εντούτοις, θετική εξέλιξη συνιστά η συνεχιζόμενη αύξηση των εξαγωγών κατά 12,1% (2,87 δις €), η οποία όμως αντισταθμίζεται από την άνοδο των εισαγωγών κατά 11,1% (4,42 δις €). Η τόνωση των εισαγωγών σηματοδοτεί την ομαλοποίηση της αγοράς και τη βαθμιαία αποκατάσταση των όρων λειτουργίας της, από την επιβολή των Capital Controls και μετά, ενώ η παρατηρούμενη από την αρχή του έτους ενίσχυση του ευρώ έναντι των κυριότερων ξένων νομισμάτων άσκησε περιοριστικές πιέσεις στις εξαγωγές.

Διάγραμμα 4: Μηνιαία εξέλιξη του εποχικά διορθωμένου ποσοστού Ανεργίας & του αριθμού Αnéργων (Πηγή: Μηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: ΕΛ.ΣΤΑΤ./Μάιος 2017).

- Οριακά πτωτικά κινήθηκε το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας το Μάιο του 2017, καθώς διαμορφώθηκε στο 21,7% από 21,8% τον Απρίλιο του ίδιου έτους, ενώ σε ετήσια βάση καταγράφεται σημαντική υποχώρηση 2 περίπου ποσοστιαίων μονάδων (23,6%: Μάιος 2016). Η αργή αλλά σταθερή αποκλιμάκωση της ανεργίας αντικατοπτρίζεται τόσο στις μηνιαίες μεταβολές του αριθμού των απασχολούμενων και των ανέργων (Μάιος/Απρίλιος 2017: +2.000 άτομα & -5.500 άτομα αντίστοιχα) όσο και στις ετήσιες (Μάιος 2017/2016: +76.300 άτομα & -100.000 άτομα αντίστοιχα).
- Εντούτοις και παρά τη θετική πορεία που καταγράφεται από την αρχή του έτους, τα μεγαλύτερα προβλήματα εντοπίζονται στους νέους αλλά και στις ηλικίες που βρίσκονται κοντά στο όριο της συνταξιοδότησης. Πιο αναλυτικά, η ανεργία των ηλικιών 15 - 24 ετών μπορεί να σημείωσε σημαντική μείωση σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν και να διαμορφώθηκε στο 44,4% το Μάιο του 2017 έναντι 49,7% το Μάιο του 2016, εξακολουθεί όμως να διατηρείται σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Παράλληλα, προβληματισμό προκαλεί η ετήσια αύξηση του ποσοστού ανεργίας για τις ηλικίες 55 - 64 ετών στο 19,8% τον Μάιο του 2017 από 18,5% το Μάιο του 2016, καθιστώντας ακόμη δυσχερέστερη την ανεύρεση εργασίας των ατόμων της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας.

Διάγραμμα 5: Ισοζύγιο προσλήψεων – απολύσεων Μισθωτών στο Λιανικό Εμπόριο (σε άτομα, Πηγή: Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, /Ιούλιος 2017).

Υποσημείωση διαγράμματος 5: Λόγω μη δημοσίευσης, τα στοιχεία των μηνών Αυγούστου και Νοεμβρίου 2016 αποτελούν εκτιμήσεις του ΙΝ.ΕΜ.Υ. της ΕΣΣΕ, με βάση το εύρος των χαμηλότερων θετικών και αρνητικών ισοζυγίων της εκάστοτε κατηγορίας ΣΤΑΚΟΔ και ως εκ τούτου θα πρέπει να ερμηνεύονται με ιδιαίτερη προσοχή.

- Συνεχίστηκε για έκτο συνεχή μήνα το θετικό ισοζύγιο προσλήψεων-απολύσεων **στο Λιανικό Εμπόριο (Ιούλιος 2017: +4.040 άτομα)**, συμβαδίζοντας με τη γενικότερη αυξητική τάση της συνολικής μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα τον Ιούλιο του 2017 (θετικό ισοζύγιο προσλήψεων – απολύσεων: +7.242 άτομα). Η υπερίσχυση των προσλήψεων έναντι των απολύσεων στις επιχειρήσεις λιανικής, μπορεί να υπολείπεται των επιδόσεων των προηγούμενων τριών μηνών (Απρίλιος – Ιούνιος 2017), αντανακλά όμως τη σταθεροποίηση της αγοράς εργασίας και τη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης. Σημαντικό ρόλο σε αυτήν την εξέλιξη διαδραματίζουν και οι προσδοκίες για υψηλότερα έσοδα από τον τουρισμό.
- Ωστόσο, ανησυχητική ένδειξη αποτελεί η για δεύτερο συνεχόμενο μήνα επικράτηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης - μερική & εκ περιτροπής απασχόληση - στις νέες προσλήψεις (54,3%), έναντι των αντίστοιχων πλήρους (45,7%), μία τάση η οποία φαίνεται πως παγιποιείται και στο 1^ο επτάμηνο του τρέχοντος έτους (52,1% έναντι 47,9%). Η περαιτέρω χαλάρωση των κεφαλαιακών περιορισμών - Capital Controls - από 1^{ης} Σεπτεμβρίου του 2017 σε συνδυασμό με τον αναγκαίο εξορθολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών (κυρίως των εργοδοτικών), εκτιμάται πως θα συμβάλλει αποφασιστικά στην ανάσχεση της προαναφερθείσας τάσης.

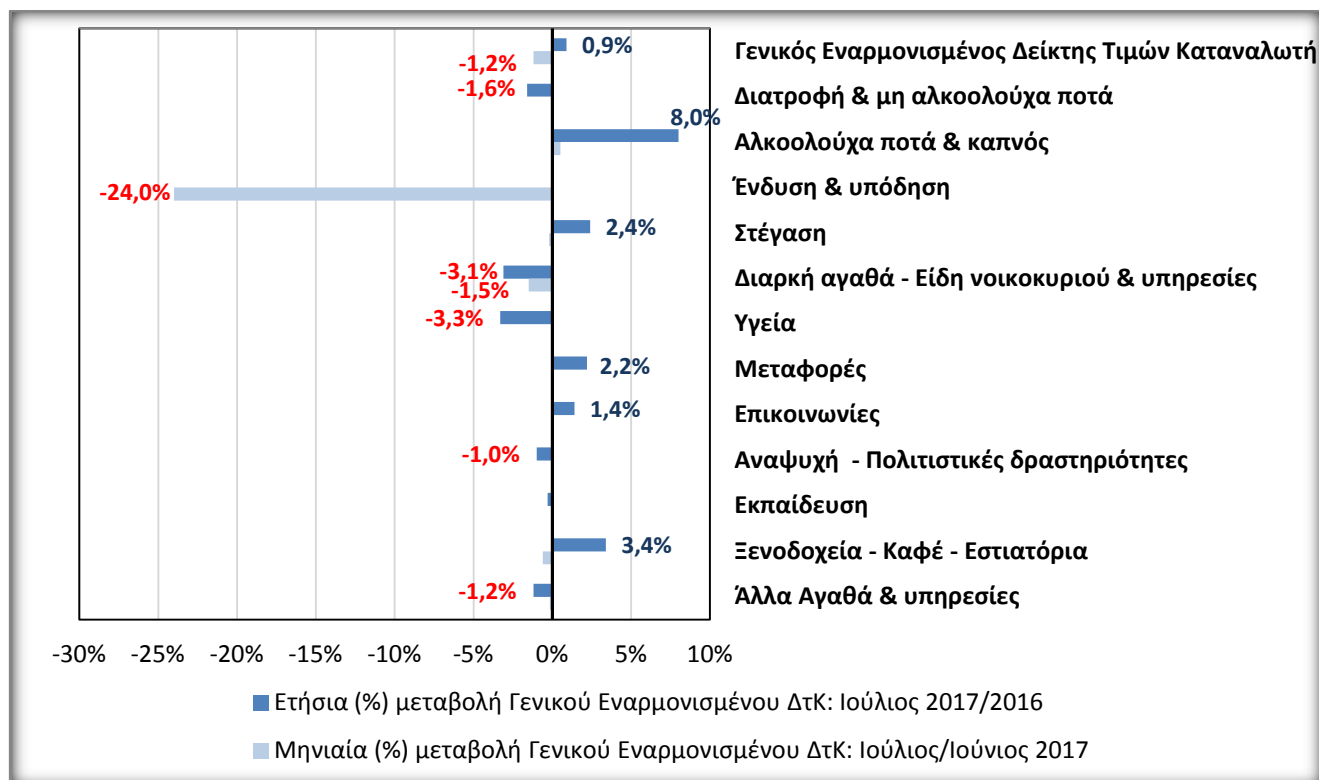
Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του Γενικού Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ./Ιούλιος 2017 – Έτος αναφοράς 2015=100,0).

Υποσημείωση Διαγράμματος 6: Η επιλογή του Εναρμονισμένου ΔΤΚ έναντι του εθνικού ΔΤΚ, αποσκοπεί στη μεγαλύτερη συγκρισιμότητα των στοιχείων για τον πληθωρισμό των Κρατών – Μελών της Ε.Ε. και για την επίτευξη του κριτηρίου σύγκλισης της σταθερότητας των τιμών.

- Μηνιαία υποχώρηση 1,2% κατέγραψε ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή του Ιουλίου 2017 (Ιούλιος/Ιούνιος 2017), ενώ αντίθετα συνεχίζεται η για όγδοο συνεχόμενο μήνα ετήσια αυξητική τάση του επιπέδου των τιμών (Ιούλιος 2017/2016: 0,9%). Σε μέση δωδεκαμηνιαία συγκριτική βάση (Αύγουστος 2016 - Ιούλιος 2017/Αύγουστος 2015 - Ιούλιος 2016) παρατηρείται αύξηση 0,9%, η οποία συνιστά την υψηλότερη επίδοση του τρέχοντος έτους.
- Η ετήσια ενίσχυση του δείκτη αποδίδεται κατά κύριο στην αύξηση υφιστάμενων ή στην επιβολή νέων έμμεσων φόρων, όπως οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης. Τουναντίον, το αποτέλεσμα της μηνιαίας σύγκρισης του Ιουλίου/Ιουνίου 2017 (-1,2%) ερμηνεύεται από την έναρξη των γενικών θερινών εκπτώσεων και την συνεπαγόμενη πτώση των τιμών. Η συνεχής ανατίμηση του ευρώ από τις αρχές του έτους έχει περιορίσει τις ήδη μικρές πληθωριστικές πιέσεις.

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του Γενικού Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ./Ιούλιος 2017 – Έτος αναφοράς 2015 = 100,0) - Ανάλυση ανά υποκατηγορία.

- Για δεύτερο συνεχόμενο μήνα οι υποκατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών, οι οποίες εμφάνισαν το υψηλότερο ετήσιο επίπεδο τιμών, είναι εκείνες των «Αλκοολούχων ποτών & του καπνού» (8,0%) αλλά και των «Ξενοδοχείων - Καφέ - Εστιατορίων» (3,4%). Η καταγραφείσα τάση οφείλεται στην επιβολή ή στην αύξηση της έμμεσης φορολογίας σε προϊόντα όπως ο καπνός και τα ηλεκτρονικά τσιγάρα. Παράλληλα, οι αυξήσεις των τιμών σε εστιατόρια, καφενεία, ξενοδοχεία κ.α. αποδίδεται μεταξύ άλλων και στην αύξηση του ΦΠΑ σε αρκετά νησιά του Αιγαίου (από 13% και 7% σε 24%.) αλλά και στην αυξημένη ζήτηση, εξαιτίας των θετικών εξελίξεων στις αφίξεις τουριστών.
- Στον αντίποδα, ο κυριότερος λόγος της μηνιαίας μείωσης του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (-1,2%) εδράζεται στην συρρίκνωση των τιμών της υποκατηγορίας «Ένδυση & υπόδηση» (-24,0%), λόγω της έναρξης των γενικών θερινών εκπτώσεων.